

idarece analiz formatı hazırlanamadığı tespit edilen iş kalemleri dışındaki özel iş kalemleri ve paçal iş kalemlerine ilişkin olarak, bu iş kalemlerinde bulunan temel analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının idarece teklifi aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilere gönderilmesi ve isteklilerin de bu doğrultuda aşırı düşük teklif açıklaması sunmaları gerektiği anlaşılmakta olup, idarece mevzuata uygun olarak yapılmayan söz konusu aşırı düşük teklif sorgulamasına

istinaden yapılacak olan aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olup olmadığına ilişkin

**Toplantı No : 2018/048 Gündem No : 23 Karar Tarihi
: 29.08.2018 Karar No : 2018/UY.I-1590**

BASVURU SAHİBİ: Özkanoglu Mühendislik Petrol İnşaat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi- Ce-Ka Beton Mad. İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. Ortak Girişimi, **İHALEYİ YAPAN İDARE:** Ağrı Belediye Başkanlığı, **BASVURUYA KONU İHALE:** 2018/271003 İhale Kayıt Numaralı "Ağrı Belediyesi Hizmet Binası" İhalesi **KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:** Ağrı Belediye Başkanlığı tarafından 28.06.2018 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Ağrı Belediyesi Hizmet Binası" ihalesine ilişkin olarak Özkanoglu Mühendislik Petrol İnşaat İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi- Ce-Ka Beton Mad. İnş. Nak. San. ve Tic. Ltd. Şti. Ortak Girişiminin 26.07.2018 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 27.07.2018 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 31.07.2018 tarih ve 41102 sayılı Kurum Kayıtlarına alınan 30.07.2018 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. Başvuruya ilişkin olarak 2018/1263 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir. **KARAR:** Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi. İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle, ihale üzerinde kalan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının uygun ve yeterli olmadığı, şöyle ki; 1) İş kalemleri miktarlarının kabul edilebilir sınırlarda olmadığı, miktarlar düşülmekle fiyat avantajı sağlandı; 2) Açıklamada kullanılan fiyatların güncel rayçiler ve birim fiyatlar olmadığı, 3) Açıklamassa istenilen iş kalemlerin olan özel birim fiyat analizlerinin Kamu İhale Genel Tebliği'ne aykırı olarak düzenlendiği, analizlerin dayanaktan yoksun olduğu ve yanlış olduğu, analizlerini destekleyen fiyat tekliflerinin eksik olduğu ve nakliye dahil olmak üzere fiyat teklifleri alındığı, fiyat avantajı sağlamak amacıyla nakliye için ayrı bir bedel öngörülmüştü, 4) Analizlerde kullanılan işçilik ücretlerinin aşgari işçilik ücretlerinin altında olduğu, 5) ÖBF-AB-M 02, YFA-AB-M 05, YFA-AB-M 04 poz numaralı iş kalemlerine ilişkin açıklamaların örnek analiz formatına uygun hazırlanmadığı, nakliye bedellerinin hesaplanmadığı, idare nakliye bedeli öngörülmesi bile yapım şartları gereği nakliye hesabının yapılarak analizlere konulması gerektiği, analizlerin nakliye hesabı yönünden eksik ve yanlış düzenlendiğinin anlaşıldığı ve teklifinin reddedilmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir. Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir. Şikâyetle konu ihaleye ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı ikinci maddesinde "2.1. İhale konusu işin a) Adı: AĞRI BELEDİYESİ HİZMET BİNASI – c) Miktarı ve türü: 9.378 m 'lık alanda Ağrı Belediyesi Hizmet Binası Yapım İş'i" düzenlemesi, İdari Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar. 33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan istektilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsama; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) Yapım yönteminin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, c) Teklif edilen işin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi yer almaktadır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanlara tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir. Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilecek işlere göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 60'ıncı maddesinde "(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar. (2) (Değişik fıkra:12/06/2015-29384 R.G./3. md.) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır. a) Sınır değerinin altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; 1) Yapım yönteminin ekonomik olması, 2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, 3) Teklif edilen işin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir. İhale komisyonu, Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.2. Sınır değerinin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntıları yazılı olarak ister. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, istektilere beş (5) iş gününden az olmak üzere makul bir süre verilir. 45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir. Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplam eklenildiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır. 45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı har ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir. Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı har ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için istektilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir. Tutarı, har ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının har ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir. Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmeyecektir. Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer almaz. 45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen istektilerden (45.1.2.1) maddesinde belirtildiği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de belirtcektir. İstektiler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir. – 45.1.3. İstektilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli summaları istenilmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen istektilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıları belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi istektilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istektiler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında; a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri, b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenilmeyecektir. Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir. 45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında; a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analize yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa); nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yataş ve taşıma, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirtildiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtildiği, b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analize yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa); nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yataş ve taşıma, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirtildiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtildiği, (EK-V.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının istektilere verilmesi, istektilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir. İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır. Kamu kurum ve kuruluşlarına yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanmayan iş kalemlerine ilişkin istektilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir. – 45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklama bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren istektilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir. 45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmaması rağmen teklifi reddedilen istektilerin açıklamalarının yeterli görülme nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur." açıklamaları yer almaktadır. İhale onay belgesi eki olarak hazırlanan idarece hazırlanan yaklaşık maliyet hesaplama belgeleri incelendiğinde yaklaşık maliyet tutarının, poz tanım, imalat cinsi, birim, tutar vb. hususlarına yer verilen iş kalemleri uyarınca hesaplandığı, niteliği gereği analiz formatı hazırlanmayan iş kalemleri dışındaki iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarının oluşturulduğu, anılan iş kalemleri içerisinde yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemlerinin/gruplarının belirlenerek, sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan ve toplam eklenildiğinde bu oranının aşılmasına neden olduğu tespiti yapılan 60 adet iş kaleminin açıklama istenilen iş kalemleri olarak belirtildiği ve bu iş kalemlerine yönelik sıralı iş kalemleri/grupları listesinin ve anılan iş kalemlerinin tamamı için tek bir liste halinde açıklama istenilmeyen analiz girdilerinin belirtildiği görülmüştür. Başvuruya konu ihale süreci incelendiğinde; ihalenin açık ihale usulü ve anahtar teslim götürü bedel teklif alımı suretiyle gerçekleştirildiği, İhale komisyonu kararına göre ihaleye 8 isteklinin teklif verdiği, tespit edilen sınır değer tutarının altında geçerli teklif sunduğu tespiti yapılan 2 isteklinin 03.07.2018 tarihinde EKAP üzerinden gönderilen aşırı düşük teklif açıklama talebi konulu yazı ve ekleri ile aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, bu istektilerden sadece Bulut İnş. İhracat İthalat San. Tic. Ltd. Şti.nin aşırı düşük teklif açıklama talebine cevap verdiği, anılan isteklinin açıklamalarının uygun görülerek ihalenin bu istekli üzerinde bırakıldığı anlaşılmıştır. Başvuru sahibi istektileri EKAP üzerinden gönderilen 03.07.2018 tarihli ve aşırı düşük teklif açıklama talebi konulu yazıda "AĞRI BELEDİYESİ HİZMET BİNASI işine ait ihalenin Tekliflerin Değerlendirilmesi aşamasında, sunmuş olduğunuz teklifin aşırı düşük olduğu kararına varılmıştır. 10/07/2018 tarihi mesai bitimine kadar aşağıdaki konularda açıklamalarınızı Kamu İhale Genel Tebliği'ndeki esaslara uygun bilgi ve belgelerinizle birlikte sunmanız gerekmektedir. • Toplam teklif bedelini oluşturulan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli • Etki "Açıklama İstenilmeyecek Analiz Girdilerinin Listesi"nde yer alanlar hariç olmak üzere; açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanı kapsamında verilen Analiz Formatına uygun analizler..." ifadelerine yer verildiği ve söz konusu yazıya istenen idarece açıklama istenilecek iş kalemleri/grupları listesi ile açıklama istenilmeyen analiz girdileri listesinin istektilere gönderildiği görülmüştür. Yapılan incelemede açıklama istenilen iş kalemleri içerisinde yer alan, kamu kurum ve kuruluşlarına yayımlanmış özel poz niteliğinde olan iş kalemlerine ilişkin olarak Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.4'üncü maddesinde yer alan "Kamu kurum ve kuruluşlarına yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir." açıklaması gereği bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmemiştir. Yine, girdilerin ve miktarlarının gösterildiği özel iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarının aşırı düşük teklif sorgulaması ile birlikte de istektilere verilmemiştir anlaşılmıştır. Mevzuatın yukarıda aktarılan hüküm ve açıklamaları uyarınca niteliği gereği idarece analiz formatı hazırlanamadığı tespit edilen iş kalemleri dışındaki özel iş kalemleri ve paçal iş kalemlerine ilişkin olarak, bu iş kalemlerinde bulunan temel analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının idarece teklifi aşırı düşük olarak tespit edilen istektilere gönderilmesi ve istektilerinin de bu doğrultuda aşırı düşük teklif açıklaması sunmaları gerektiği anlaşılmakta olup, idarece mevzuata uygun olarak yapılmaması söz konusu aşırı düşük teklif sorgulamasına istinaden yapılacak olan aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olup olmadığına ilişkin olarak sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmemesi imkân dâhilinde olmadığı anlaşıldığından, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıklar göz önüne alınarak, a) "Sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı %80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplam eklenildiğinde %80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubunun, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenmesi, b) Açıklama istenilecek özel/paçal iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin temel girdilerle (işçilik, mazot, diğer malzeme girdileri, makine amortismanı vb. makine girdileri) kadar ayrıntılandırılması, c) Özel/paçal iş kalemlerine ait analizlerde aynı poz numarasına sahip girdilerin miktar ve tutarlarının toplamması (örneğin aynı paçal iş kalemi analizi içerisinde yer alan tüm mazot girdilerinin toplamması), d) Yukarıdaki işlemlerden sonra Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesine göre açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin belirlenmesi, e) Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.2.2'nci maddesinde göre aynı girdinin birden fazla iş kalemi analizinde yer alması halinde, bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek, herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi (örneğin mazot girdisi birden fazla iş kalemi analizinde yer alması durumunda, eğer bu iş kalemleri analizlerinden en az birinde mazot girdisinin oranı söz konusu analiz toplamının %3'ünün üstünde olması halinde açıklama istenilmesi), f) Açıklama istenilecek iş kalemlerinin tümüne ilişkin olarak tek bir açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesinin hazırlanması, Netice itibarıyla, temel girdilerin (malzeme, makine, işçilik, nakliye ve diğer) cins ve miktarlarının gösterildiği, açıklama istenilecek özel iş kalemlerine ait analiz formatlarının sınır değer altında teklif veren istektilere gönderilerek yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi gerekmektedir. Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, idarece, yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, sınır değerinin altında teklif sunduğu tespit edilen istektilerden yeniden aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere, Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine, Oybirliği ile karar verildi.